

ČESI A SLOVÁCI V ZÁMORÍ

**Najmohutnejší prúd českých a slovenských
vystáhovalcov spadá do druhej polovice 19.storočia
a smeroval do zámoria, hlavne do Ameriky**

**Česi a Slováci na americkom kontinente okolo roku
1938**

- **USA asi 400 tisíc Čechov
a 700 tisíc Slovákov**
- **KANADA 15 tisíc Čechov
a 35 tisíc Slovákov**
- **ARGENTÍNA 20 tisíc Čechov
a 25-30 tisíc Slovákov**

TOP of the ROCK
New York City

October 2, 1932

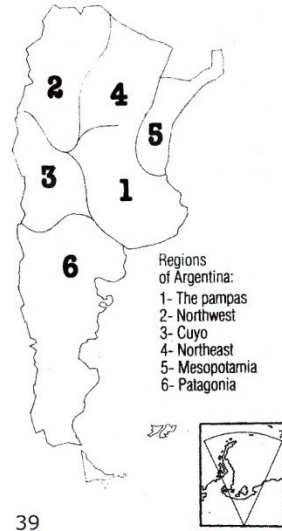
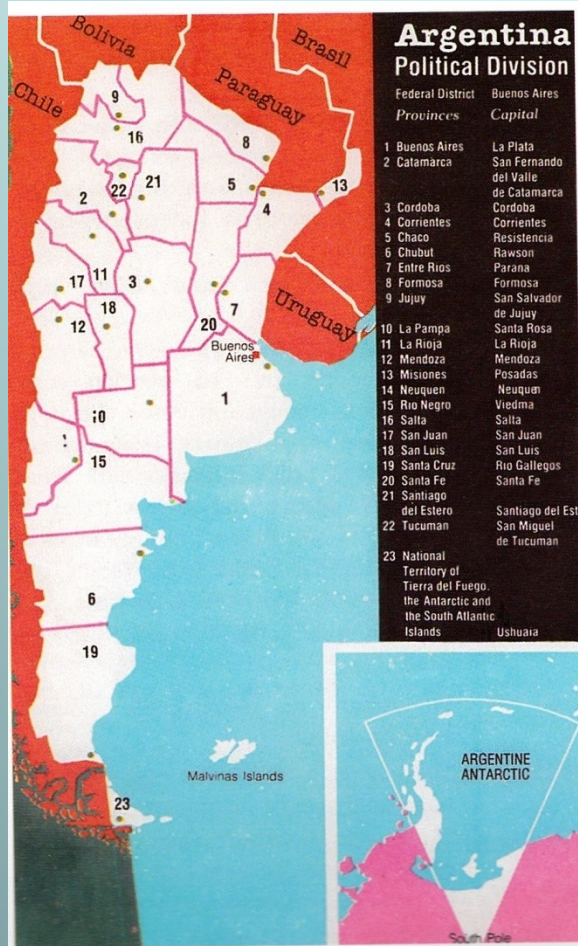
2/ ČESI A SLOVÁCI V USA

Uplatnili sa v dvoch hlavných hospodárskych odvetviach:

- * ako robotníci v priemyselných centrách veľkomiest**
 - New York, Detroit, Pittsburg, Cleveland, Chicago a ďalšie**
- * ako farmári v prevažne poľnohospodársky zameraných štátoch**
 - IOWA**
 - TEXAS**
- * Slováci zakotvili hlavne v priemyselných aglomeráciách ako baníci, hutníci a robotníci**
- * Približne polovica českých prisťahovalcov dala prednosť farmárskemu živobytiu**
- * Eva Eckertová: KAMENY V PRÉRII. Praha 2004.**
 - Po stopách českých a moravských vystáhovalcov v Texase**

3/ ČESI A SLOVÁCI V ARGENTÍNE

- * Hlavný prúd migrácie spadá do prvej tretiny 20. storočia, kedy sa aj ukončil**
- * Hlavnými strediskami usídlenia Čechov a Slovákov boli:**
 - veľkomestá Buenos Aires, Cordoba, Rosario, a ďalšie**
 - poľnohospodárska provincia Chaco so strediskom Saenz Peňa**
 - Comodoro Rivadavia ako stredisko ťažby nafty v Patagónii**

39

4/ ČESI A SLOVÁCI V PROVINCII CHACO

- * Provincia Chaco patrila začiatkom 20.storočia s 2,1 obyvateľmi na km štvorcový k najredšie osídleným častiam Argentíny**
- * V roku 1912 sa začalo sídl'ovať mesto Saenz Peňa. Prvé české rodiny sa tu usadili v roku 1913 a prvé slovenské rodiny v roku 1923**
- * V roku 1937 v Saenz Peňa žilo približne:**
 - 50 tisíc obyvateľov, z toho**
 - asi 5 tisíc Čechov**
 - asi 2,5 - 3 tisíc Slovákov**
- * V tom čase to po Buenos Aires boli najvýznamnejšia česká a aj slovenská komunita v Argentíne**

5/ DOMINANTNÁ POZÍCIA ČESKEJ/MORAVSKEJ KOMUNITY

- * Priekopníkmi pestovania bavlny v Chacu sa stali rodiny Šašvatovcov a Novotnovci. Osvojili si ho v americkom Texase.**
- * Tieto dve rodiny boli aj iniciátormi príchodu ďalších kolonistov z Čiech a Moravy. Hlavne z Velkých Bílovic pri Břeclave, odkiaľ prišlo 100 rodín aj so starostom Osičkom**
- * Doklady uznania zásluh a dominantnej pozície českej komunity v Saenz Peña**
 - Kaplnka v chráme San Roque zasvätená Pražskému Jezuliatku. Doplnená je**
 - obrazmi sv.Václava (patróna českej krajiny), Bohorodičky z Hostýna (ochrankyne Moravy) a pamätnou tabuľou rodine Šašvatovcov**

6/ INFRAŠTRUKTÚRA ČESKEJ A SLOVENSKEJ KOMUNITY V SAENZ PEÑA

- **Infraštruktúra českej komunity:**
 - - **hotel MORAVIA, hotel SLAVIA, športový klub MORAVA, COOPERATIVA LA UNION, krajské združenie LA UNION CHECOESLOVACA, ČESKOSLOVENSÁ ŠKOLA a ďalšie**

- * **Infraštruktúra slovenskej komunity**
 - **SLOVENSKÝ ŠKOLSKÝ SPOLOK ŠTEFÁNIK**
 - **SLOVENSKÝ EVANJELICKÝ CIRKEVNÝ ZBOR**

7/ CHACO = TIERRA DEL ALGODON / ZEM BIELEHO ZLATA

- * Chaco so subtropickou klímou sa vyprofilovalo ako oblasť pestovania bavlny**
- * Čakra = farma = 100 - 300 ha , pôvodne pralesa, 10 rokov klčovanie a žiarenie**
- * Rančo = obydlie na čakre pre rodinu čakrára a zamestnancov**
- * Škodcovia bavlny = sucho, mokro, mravce, húsenice, kobylky/langosty**
- * Optimálna úroda raz za sedem rokov**
- * Chov hovädzieho dobytká – doplňujúci zdroj živobytia**

57

otprosilom
28 septembra

Toto je baci po
Daru v južnej
Ameriki
Ako so moj
Deloček v strane
čo do bolovati
prosilom vo m
Apro za bi ste
Videli brat svojo
družinu
vojov. 5. bolovati

A. S. S. S.

58

92

93

98

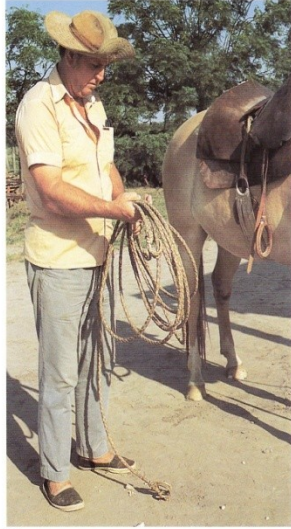

99

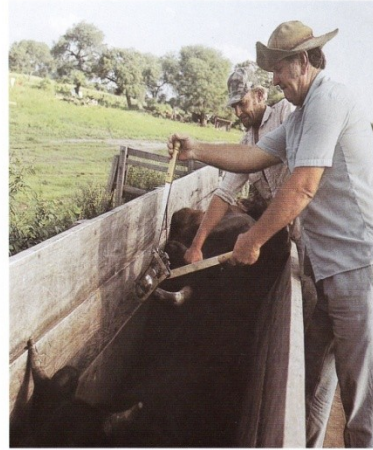
8/ DISKONTINUITA HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI A SPÔSOBU ŽIVOTA

- * Namiesto maloroľníckeho a mnohoovetvového farmársky a monokultúrny systém**
- * Namiesto maštalného drobnochovu stepný veľkochov hovädzieho dobytká**
- * Gaučovia – vysokošpecializovaní pastieri hovädzieho dobytká**
 - kôň a jazda**
 - výstroj (laso, boleadora)**
 - korral / ohrada**
 - ostnatý drôt**
 - odev (sombbrero, polainas, bombačas)**
 - strava (asádo, lokro, maté)**

75

76

77

137

138

39

40

9/ SLÁVNOSŤ 15 ROKOV DIEVČAT

- * Argentínske prostredie vtláčalo svoju pečať na všetkých úsekoch života imigrantov:
 - v spôsobe sviatkovania
 - v obyčajoch
 - v rodinných obradoch
- Slávnosť iniciačného obradu 15 rokov dievčat je kultúrnou výpožičkou z tradícií prinesených Talianmi a Španielmi

Z príhovoru otca dcére Cecílii:

- *„Cecília! Pred 15 rokmi Pán Boh chcel, vďaka láske tvojich rodičov, aby si prišla na svet. Narodila si sa silná ako strom quebračo, s čistou a sladkou vôňou kvetu garabato, ktorý zvestováva príchod jari. A dnes už oslavuješ svojich 15 rokov. Rástla si pod krídlami tvojich rodičov, ktorí ťa šťastlivo previedli detstvom až do veku dospievania, aby sa z teba stala čakenská žena, ktorú si Pán Boh vyvolil pre túto zem!“*

243

244